

РЕШЕНИЕ

№ 198

гр. Силистра, 06.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СИЛИСТРА в публично заседание на десети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Теодора В. Василева

Членове: Добринка С. Стоева
Натали Яс. Жекова

при участието на секретаря Галина Н. Йовчева
като разглежда докладваното от Натали Яс. Жекова Въззивно гражданско дело
№ 20233400500251 по описа за 2023 година
и за да се произнесе взе предвид следното

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

Въззивното производство е образувано по жалба против Решение № 11 от 12.01.2023 г. по гр.д. № 194/2022 г. по описа на РС-Силистра, с което по отношение на жалбоподателя М. Ш. М., ЕГН *****, с адрес: с. Искра, общ. Ситово, обл. Силистра, ул. „Устрем“ № 10, е признато за установено, че Р. С. Р., ЕГН *****, с адрес: с. Искра, общ. Ситово, обл. Силистра, ул. „Осъм“ № 30 е собственик на следния недвижим имот: ДВОРНО МЯСТО, находящо се в с. Искра, общ. Ситово, обл. Силистра, с площ от 924 кв.м., с № 501.0236, УПИ VII, с регулационен план на селото, ведно с построените в него ЕДНОЕТАЖНА ЖИЛИЩНА СГРАДА, ГАРАЖ и СТОПАНСКИ ПОСТРОЙКИ, като жалбоподателят е осъден да предаде на Р. С. Р., ЕГН *****, владението върху описания имот.

Решението се оспорва като неправилно, необосновано и постановено в нарушение на материалния и процесуалния закон. Жалбоподателят навежда доводи, че първоинстанционният съд не съобразил задължителната съдебна практика, направил необосновани изводи и неправилно установил фактическата обстановка. Твърди, че неправилно били интерпретирани свидетелските показания. Счита, че необосновано не било прието за доказано владението, упражнявано от него. В условията на евентуалност навежда

аргументи за липса на правен интерес от предявяване на иск по чл. 108 ЗС, като счита, че относим към спора способ за решаването му е доброволна или съдебна делба. Моли окръжния съд да отмени обжалваното решение и да реши делото по същество. Не са представени нови доказателства и не са правени доказателствени искания във връзка с обжалването.

В съдебно заседание жалбоподателят се явява лично и с процесуален представител. Същият поддържа депозираната въззивна жалба. По същество твърди, че в полза на доверителя му изтекла придобивна давност на основание владение, продължило повече от 20 години. Сочи, че претенциите на ищеца към процесния имот се появили едва през 2014 г. Счита, че обжалваното решение било постановено при несъобразяване на задължителната съдебна практика при необосновани изводи и неправилно установена фактическа обстановка.

От страна на ответника по въззивната жалба постъпил отговор, с който изразява становище за неоснователност на жалбата. Навежда доводи за правилност и обоснованост на обжалваното решение. Счита, че направеното от жалбоподателя възражение за липса на правен интерес, е неоснователно. Моли въззивната жалба да бъде оставена без уважение, а първоинстанционното решение да бъде потвърдено. Не представя нови доказателства и не прави доказателствени искания.

В съдебно заседание въззиваемият се явява лично и се представлява от процесуални представители, които поддържат депозирания отговор. Същите сочат, че в хода на производството се доказало, че действията, упражнявани от жалбоподателя, били такива демонстриращи държане на процесния имот, а не владение.

С обжалваното съдебно решение първоинстанционният съд приел за доказано твърдението на ищеца, че е собственик на процесния имот по наследство и давностно владение, както и обстоятелството, че ответникът обитавал процесния имот, но същият не демонстрирал намерение за своене, а се явявал само държател на имота, с оглед на което уважил предявения иск.

Съдът, като съобрази приложените по делото доказателства, прие от фактическа страна следното:

Ищецът – ответник по въззивната жалба, Р. Р. се легитимира като собственик на процесния недвижим имот ДВОРНО МЯСТО, находящо се в с. Искра, общ. Ситово, обл. Силистра, с площ от 924 кв.м., с № 501.0236, УПИ VII, с регулационен план на селото, ведно с построените в него ЕДНОЕТАЖНА ЖИЛИЩНА СГРАДА, ГАРАЖ и СТОПАНСКИ ПОСТРОЙКИ с нотариален акт за собственост върху недвижим имот, придобит по давностно владение и наследство, вписан в Служба по вписванията – гр. Силистра, с вх. Рег. № 4100/10.08.2020 г., акт № 131, том IX, дело № 1434/2020 г. Жалбоподателят – М. М., бил съпруг на починалата дъщеря на въззиваемия ищец – С М.. Жалбоподателят и съпругата му заживели в процесния имот през 1996 г., допуснати от въззиваемия, който им

го предоставил поради заболяването на дъщеря си и обстоятелството, че нямали друго жилище. От брака на жалбоподателя и С. М. били родени две деца – С. М. Ш., ЕГН ***** и А. М. Ш., ЕГН *****, които отгледали в процесния имот. Дължимите данъци били заплащани от жалбоподателя. Съпругата му починала през 2014 г., като от този момент въззиваемият ищец започнал да отправя към жалбоподателя претенции по отношение на процесния имот. От около 2010 г. в имота заживяла и съпругата на въззиваемия – Ф. Р., до смъртта си през 2022 г. Ищецът – въззиваем в настоящото производство, работил като шофьор, поради което живеел в гр. Силистра.

През 2020 г. въззиваемият ищец се снабдил с нотариален акт за собственост върху недвижим имот, придобит по давностно владение и наследство, вписан в Служба по вписванията – гр. Силистра, с вх. Рег. № 4100/10.08.2020 г., акт № 131, том IX, дело № 1434/2020 г. В този период между него и сестра му – И. М., вторият наследник на процесния имот, било постигнато съгласие имотът да остане единствено в собственост на въззиваемия, като това било обективизирано в приложената по нотариалното дело декларация – съгласие за извършване на обстоятелствена проверка. С оглед издаването на акта за собственост, молителят – Р. Р., се легитимирал като наследник с удостоверения за смърт и наследници на своите родители. В периода от 2014 г., когато починала дъщеря му, до снабдяването си с акт за собственост, същият не посещавал често процесния имот, но многократно провеждал разговори с жалбоподателя, в който заявявал претенциите си по отношение на него.

Гореописаната фактическа обстановка съдът възприе от всички събрани по делото доказателства. На първо място, намира за допустими и относими приложените по делото заверени за вярност писмени доказателства, поради което ги кредитира изцяло.

Настоящият състав намира за последователни, непротиворечиви и житейски логични гласните доказателства, събрани от първоинстанционния съд, обективизирани в свидетелските показания на св. М. Ш. – работещ заедно с жалбоподателя, Е. М. – съсед на жалбоподателя, С. Ш. – син на жалбоподателя и Н. М. – дъщеря на въззиваемия, които посочват, че жалбоподателят и починалата му съпруга отишли да живеят в процесния имот през 1995 – 1996 г., който им бил предоставен от въззиваемия – баща на съпругата, поради заболяването на дъщеря му и тъй като нямали друго жилище. Посочват също, че процесният имот бил собственост на бащата на ответника по жалбата – С. /С. С./, а по-късно станал собственост на въззиваемия ищец. Последният рядко посещавал имота, но често предявявал претенции по отношение на него. Между страните не била налице нито уговорка за заплащане на наем, нито такава процесният имот да остане собственост на жалбоподателя и семейството му. Съдът кредитира показанията на св. С. Ш. – син на жалбоподателя в настоящото производство, както и тези на Н. М. – дъщеря на въззиваемия ищец, като взема предвид обстоятелството, че същите се явяват

низходящи на страните по делото и са еднакво заинтересовани от неговия изход, но са житейски логични и не съдържат съществени противоречия.

При повторен разпит на св. С. Ш. пред настоящия състав, се установява следното. Същият не е напускал имота, откакто е роден. Счита, че принадлежи на всички членове на семейството, вкл. на дядо му – въззиваемия ищец, но последният рядко го посещавал, макар и често да предявявал претенции по отношение на него. Семейството на свидетеля заплащали дължимите данъци, а баща му – жалбоподателят, се грижел за имота, консумативите и ремонтите дейности в него. Счита, че имотът е негов дом и на близките му.

От обясненията на въззиваемия, дадени пред настоящия състав, е видно, че същият счита процесния имот за своя собственост, която предоставил на жалбоподателя и дъщеря си, тъй като същите са нямали друго жилище. Сочи, че действията на жалбоподателя му пречели да упражнява правото си на собственост, а претенциите си в това отношение започнал да предявява след смъртта на дъщеря си. Рядко посещавал имота, но имал намерение да накара жалбоподателя да го напусне.

От така установената фактическа обстановка, настоящият състав направи следните правни изводи:

Исковата молба е депозирана пред местно и родово компетентен съд при съобразяване на правилата на Глава Дванадесета ГПК, с оглед на което обжалваното решение се явява допустимо. Същото е постановено по предявен иск с правно основание чл. 108 ЗС.

С ревандикационният иск се цели осъществяване защита на вещното право на собственост, както и владението като елемент от него.

От събраните по делото доказателства – нотариален акт и свидетелски показания, се установи, че процесният имот е наследствен за въззиваемия ищец, но фактическата власт по отношение на него се упражнява от жалбоподателя, който живее в него заедно със семейството си от около 1995 – 1996 г. Възражения в тази насока не са наведени от страна на ответника – жалбоподател в настоящото производство. Имотът бил собственост на бащата на въззиваемия ищец С Р С /С./, чиито наследници били неговата съпруга – Ю С., починала на 15.01.2002 г., и децата му – Р. Р. и И Махмуд.

Основният спорен въпрос между страните касае собствеността върху процесния имот. С оглед обстоятелството, че и двете страни основават претенцията и възраженията си на давностно владение, но между тях е безспорно обстоятелството кой упражнява фактическата власт върху имота, спорът се свежда в частност до субективното отношение на страните към имота.

Ищецът в първоинстанционното производство се легитимира като собственик с приложения по делото нотариален акт за собственост по наследство и давностно владение. Не е спорно между страните, че същият не упражнява фактическата власт върху процесния имот от около 1995 – 1996 г.,

но го счита за свой и неведнъж е предявявал претенции по отношение на него. От събраните в първоинстанционното производство гласни доказателства, е видно, че всички разпитани като свидетели лица, възприемат процесния имот като негова собственост, която същият предоставил в помощ на дъщеря си, с оглед здравословното ѝ състояние и нуждата на семейството ѝ от жилище. Въпреки че не посещавал често имота, въззиваемият не преставал да предявява претенции по отношение на него и да търси начин да възстанови владението си след смъртта на дъщеря си.

Съдебната практика трайно и безпротиворечиво възприема, че наследникът е владеец само на собствената си идеална част от имота и държател на идеалните части на останалите сънаследници, но в случай че отблъсне владението на останалите сънаследници, т. е. доведе до знанието им намерението си да свои имота изцяло, същият може да придобие техните ид.ч. по давностно владение. Следователно, същият следва да докаже не просто че е ползвал имота в продължение на законоустановения срок, но и че същият го е правил с намерение да го държи за себе си, което да е било изрично демонстрирано пред останалите сънаследници.

Придобивната давност, като оригинален способ за придобиване право на собственост, включва следните два елемента: владение и срок, като владението от своя страна следва да бъде такова упражняване на фактическата власт лично или чрез друго, което е постоянно, непрекъснато, спокойно, явно, несъмнено и с намерение да се държи веща като своя собствена. Отделно от това, допускането на други лица да живеят в имота, както е в настоящия случай, не изключва намерението да се държи вещта като собствена, доколкото и другото лице има намерение да я държи за друг.

Своителното намерение на въззиваемия ищец намерило израз в многократните опити да възстанови владението си върху процесния имот след смъртта на дъщеря си. От друга страна, същото било обективизирано и със снабдяването с нотариален акт за собственост на недвижим имот по наследство и давност. Правният извод на нотариуса за съществуването на правото на собственост се счита за верен до доказване на противното и тежестта за неговото оборване се носи от оспорващата страна – в този смисъл е и ТР № 11 от 21.03.2013 г. по тълк. дело № 11/2012 г. на ОСГК на ВКС.

От своя страна, жалбоподателят навежда твърдения за упражняване на фактическата власт върху имота в продължение на повече от 20 години, с оглед на което счита, че е придобил процесния имот на основание давностно владение. Както беше посочено по-горе, владението се състои от два елемента, като доколкото държането на вещта не се оспорва от страните, в настоящия случай следва да бъде изследван субективният елемент на владението, а именно – намерението за своеене.

Предвид изложеното в свидетелските показания, а именно – причината, поради която е предоставен имота на жалбоподателя и семейството му, както и с оглед това, че всички свидетели безпротиворечиво възприемат

въззиваемия ищец като собственик на имота, не може да се направи извод, че от страна на жалбоподателя е манифестирано такова намерение да се държи вещта като собствена, което да намери отражение в съзнанието на другите лица, че именно той е собственик на имота.

С оглед изложеното, настоящата инстанция намира за правилни изводите на първоинстанционния съд, че дори и след смъртта на съпругата си през 2014 г., жалбоподателят да е променил намерението си и да го е превърнал в такова за своене, както и да го е манифестирал, както и да е отблъсквал владението на ищеца, до предявяване на исковата молба, не е изтекъл 10-годишния давностен срок.

Същевременно възраженията на жалбоподателя, че децата му са съсобственици на ид.ч. от процесния имот не могат да бъдат предмет на настоящото производство. Действащата процесуална уредба посочва в кои случаи могат да бъдат упражнявани права на трети лица, а настоящият не попада в тези хипотези. Подобни възражения или претенции биха могли да бъдат направени единствено от тях в производство, по което те са страна.

Отделно от това, съдът намира, че не следва да се произнася по направеното от страна на жалбоподателя възражение, че първоинстанционният съд е допуснал съществено нарушение поради непроизнасянето си с отделен диспозитив по насрещната искова молба. По молба на ищцовата страна, първоинстанционният съд е допълнил решението, но доколкото в тази част то не е обжалвано, същото не се явява предмет на проверка пред настоящата инстанция, поради което съдът не следва да се произнася по него.

С оглед гореизложеното, настоящият състав намира, че въззиваемият ищец упражнявал владение върху тези ид.ч. от имота, собственост на останалите сънаследници, чрез други лица, на които го предоставил. Отделно от това правото на собственост върху процесния имот, твърдяно от него, се явява доказано. Същевременно недоказано се явява твърдението на ответника – жалбоподател в настоящото производство, за придобиване на процесния имот по давност, а в отговора на исковата молба не се сочат други основания, на които същият да държи имота, поради които жалбата се явява неоснователна, а обжалваният първоинстанционен акт – правилен, и като такъв следва да бъде потвърден.

С оглед на това, че жалбоподателят не е поискал присъждане на разноски, съдът не следва да се произнася по тях, но предвид изхода на спора, същият следва да заплати поисканите от ответника по жалбата за адвокатско възнаграждение за въззивна инстанция, съгласно представения списък с разноски и доказателствата за извършването им. Предвид обстоятелството, че по делото са представени два договора за правна защита и съдействие, както и две пълномощни, и ответникът по въззивната жалба се представлява от двама процесуални представители в съдебно заседание, настоящият състав намира, че следва да съобрази и трайната съдебна практика, според която се

дължат разноски само за един адвокат и то този, който по-рано е бил упълномощен. С оглед изложеното, жалбоподателят следва да бъде осъден да заплати в полза на ответника по жалбата за заплатено адвокатско възнаграждение за въззивна инстанция на адв. Р. Г., в размер на 800 лв.

По отношение на направеното от процесуалния представител на жалбоподателя възражение – същото не уточнено дали представлява възражение за прекомерност, настоящият състав намира, че би се явило неоснователно, доколкото уговореното в договора за правна защита и съдействие възнаграждение е под определения в чл. 7, ал. 5 от Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения минимум.

Мотивиран от горното, Силистренският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 11 от 12.01.2023 г. по гр.д. № 194/2022 г. по описа на РС-Силистра, в частта, в която по отношение на жалбоподателя М. Ш. М., ЕГН *****, с адрес: с. Искра, общ. Ситово, обл. Силистра, ул. „Устрем“ № 10, е признато за установено, че Р. С. Р., ЕГН *****, с адрес: с. Искра, общ. Ситово, обл. Силистра, ул. „Осъм“ № 30 е собственик на следния недвижим имот: ДВОРНО МЯСТО, находящо се в с. Искра, общ. Ситово, обл. Силистра, с площ от 924 кв.м., с № 501.0236, УПИ VII, с регулационен план на селото, ведно с построените в него ЕДНОЕТАЖНА ЖИЛИЩНА СГРАДА, ГАРАЖ и СТОПАНСКИ ПОСТРОЙКИ, като жалбоподателят е осъден да предаде на Р. С. Р., ЕГН *****, владението върху описания имот

ОСЪЖДА М. Ш. М., ЕГН *****, с адрес: с. Искра, общ. Ситово, обл. Силистра, ул. „Устрем“ № 10, да заплати на Р. С. Р., ЕГН *****, с адрес: с. Искра, общ. Ситово, обл. Силистра, ул. „Осъм“ № 30, сумата от 800 лв., представляваща сторени съдебно-деловодни разноски за един адвокат във въззивната инстанция.

Решението подлежи на обжалване в едномесечен срок пред ВКС от връчването му по реда на глава Двadesет и втора от ГПК и наличието на основанията по чл. 281 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____